

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Nowa faza gry dyplomatycznej

O POKÓJ I STABILIZACJĘ STOSUNKÓW W EUROPIE.

Berlin. — Według opinii berlińskich kół politycznych, stoimy wobec nowej fazy konfliktu abisyńskiego, która rozpoczyna się po krótkim zawieszeniu broni, wywołanym zgonem króla Jerzego. W tej nowej fazie — mówi Berlin — inicjatywa będzie leżała więcej po stronie Włoch, jak i Watykanu.

Według tutejszych informacji, sprawa sankcji bynajmniej nie została złożona ad acta. Podobno zwolennicy sankcji natychmiast są zdecydowani nacisnąć śrub tych sankcji około połowy lutego w Genewie.

Na łamach rzymskiej „Tribuny“ pojawił się zmienny artykuł, w którym autor stwierdza, że jeżeli fanatycy sankcji uchwalą sankcje naftowe, to wtedy muszą być przygotowani na to, iż sytuacja europejska ulegnie zasadniczej zmianie. Włochy nie będą stały dalej na tem samym miejscu, na którym znajdują się obecnie. Rzym nie będzie grał dalej roli św. Sebastjana przy słupie, do którego Liga Narodów może sobie wygodnie strzelać.

W Berlinie tłumaczy się te słowa w ten sposób, że Włochy chcą poddać gruntownej rewizji swój stosunek do Austrii. Jednocześnie jednak dodaje się tutaj znacząco, że rewizja ta może dotyczyć nie tylko wyłącznie Austrii.

Jeżeli chodzi o akcję medjacyjną, to Berlin sądzi, że tym razem wyjdzie ona jawniej niż dotychczas ze strony Watykanu.

Grzoby Włoch w odniesieniu do Austrii są — zdaniem Berlina — elementem tej nowej fazy gry dyplomatycznej. Tęgo rodzaju grzyby Rzymu w sprawie Austrii nie są również obojętne dla Berlina.

Eden, Neurath i Starhemberg u króla Edwarda VIII.

Londyn. — Król Edward VIII przyjął we środę przed południem niemieckiego ministra spraw zagr. v. Neuratha, a bezpośrednio potem brytyjskiego ministra spraw zagr. lorda Edena.

Na audjencji u króla zjawili się też ks. Starhemberg oraz lord Shaftsbury, który wręczył królowi w imieniu Izby lordów adres hołdowniczy.

Londyn. — We środę przed południem odbyło się posiedzenie gabinetu angielskiego, na którym rozpatrywano sprawy związane z armią, marynarką i lotnictwem, mianowicie programy rozbudowy tych trzech rodzajów broni. Komitet obrony krajowej zdał szczegółowo sprawę z ostatniego swego posiedzenia.

Pozatem gabinet dyskutował również nad sprawą sankcji, szczególnie naftowych. — Minister Eden, który przed trzema dniami wrócił z Genewy, przedstawił zebrany szczegółowo obecną sytuację międzynarodową.

Udaremniony zamach

NA WICE-KRÓLA INDYJ.

Londyn. — Policja indyjska wykryła zorganizowany na wielką skalę spisek komunistyczny, którego centrala znajdowała się w Kalkucie. Komuniści planowali szereg zamachów na wybitne osobistości angielskie, jak i hinduskie. Miał być zamordowany wice-król Indyj, wielu urzędników angielskich oraz Gandhi, który — zdaniem komunistów — stoi na przeszkodzie zrewolucjonowania Indyj. Zamachowcy posługiwali się własną radiostacją.

Antypolskie demonstracje w Kownie.

Kowno. — Odbyły się w Kownie demonstracje antypolskie. Grupa młodzieży uniwersyteckiej, razem z elementami ze związku wyzwolenia Wilna i szaulisów, usiłowała przed-

stać się do Domu Polskiego, gdzie znajduje się siedziba polskich organizacji i redakcja „Dnia Polskiego“.

Pochód rozpoczął się od uniwersytetu. Na całej przestrzeni policja nie zatrzymywała demonstrantów, którzy wznosili wrogie okrzyki pod adresem Polski.

Dopiero przed Domem Polskim zatrzymano demonstrantów i wylegitymowano około 10 osób.

Późnym wieczorem przed Domem Polskim i kawiarnią przy ul. Wolności ustawiono posterunki policyjne. Demonstracje zakończyły się około godz. 12 w nocy.

Komunikat abisyński

Addis Abeba. — Rząd abisyński ogłosił komunikat o położeniu na froncie południowym. Rząd abisyński stwierdza, że wojska włoskie zajęły Negelli, natomiast stanowczo przeczy wiadomości o tem, jakoby zagrażały one miejscowości Wardere, gdzie znajduje się kwatery główna rasy Desta. Komunikat donosi, że patrol wywiadowczy włoski mógł znajdować się w pobliżu tej miejscowości. Rząd abisyński przeczy także stanowczo wiadomości włoskiej o tem że na froncie południowym Abisyńczycy stracili w ostatnich walkach 10.000 ludzi, dodając, że do ustalenia tej liczby można dojść chyba wówczas, jeżeli doda się do poległych ludność cywilną, która padła ofiarą bombardowania z samolotów włoskich.

WŁOSKIE LOTY BOMBARDUJĄCE.

Rzym. — Agencja Stefani donosi z Mogadiscio: W ciągu 9 dni, które poprzedziły zdobycie Negelli, lotnicy włoscy odbyli na froncie somaliskim 141 lotów bombardujących, w 68 z tych lotów przebyli po 800 kilometrów, 49 lotów wywiadowczych z karabinami maszynowymi i bombami na teście przestrzeni. Dnia 20 b. m., na godzinę przed zdobyciem, Negelli było bombardowane z 26 samolotów, które przebyły po 400. km. Ogółem dokonano 190 lotów w ciągu 673 godzin i zrzucano 39.027 kg. materiałów wybuchowych. Samoloty towarzyszyły krok za krokiem posuwającym się naprzód kolumnom włoskim i zlamaly wszel-

Generał Graziani zagraża Addis Abebie

Berlin. — W berlińskich kołach wojskowych zaznacza się żywe zainteresowanie ostatnimi manewrami gen. Grazianiego. Podobno w sztabie jego istnieje tendencja, aby wykorzystać demoralizację żołnierzy rasy Desty i uderzyć w stronę Alatta. Odległość do tego punktu wynosi 120 km. do Addis Abeby. Podobno droga z A-

ki stawiany opór. W chwili zdobycia Negelli samoloty włoskie unosiły się ponad miastem.

LAZARET BRYTYJSKI NA FRONCIE ABISYNSKIM.

Addis Abeba. — Z Valdia donoszą, że przybył tam lazaret brytyjskiego Czerwonego Krzyża, który wyruszył do tej miejscowości po otrzymaniu wiadomości o nowym bombardowaniu. Po swem przybyciu lazaret opatrzył w ciągu trzech dni i trzech nocy nieprzerwanej pracy 133 ofiary bombardowania.

Obecnie lazaret brytyjski zwrócił się o pozwolenie udania się na front.

7.000 osób zastabło na pogrzebie króla Jerzego.

Londyn. — Reuter komunikuje, że w ciągu uroczystości pogrzebowych zastabło około 7 tys. ludzi, którym udzieliło pomocy 40 ambulansów, rozlokowanych wzdłuż trasy żałobnego orszaku. 150 osób umieszczono w szpitalach. Jedna osoba zmarła.

Służbę sanitarną pełniło 5000 lekarzy i pielęgniarzy, mając do dyspozycji 30 samochodów sanitarnych.

Przed zamkiem w Windsorze.

Jak i w innych miastach angielskich, również i w Windsorze po śmierci króla Jerzego V-go stał uroczystość proklamowany nowy król Edward VIII-ty. Na zdjęciu — moment proklamacji nowego króla pod pomnikiem królowej Wiktorii — prababki króla Edwarda VIII-go. Jak wiadomo, w Windsorze spoczęły zwłoki króla Jerzego V-go.

Budżet w komisji sejmowej

Brak środków powodem załamania się reformy szkolnej.

Warszawa. — W dalszym ciągu obrad komisji sejmowej nad budżetem ministerstwa oświaty zabrał głos referent pos. Pochmarski, który omawia na początku stronę cyfrową budżetu, przy czym wspomina, że ministerstwu oświaty podlega tylko jedno przedsiębiorstwo, mianowicie wydawnictwo ksjażek szkolnych.

Referent przechodzi następnie do sprawy reformy ustroju szkolnego. Ustawa zakreśla termin 6-letni do września 1938 r., lecz dla konkretnego zrealizowania nowej szkoły jest to czas bardzo krótki, a może nawet jeszcze to pomysłka ustawy.

Przechodząc do omówienia podręczników, które będą tanie, gdyż cena ich wynosić będzie od 60 gr. do 3 zł., mówca zastanawia się nad opracowaniem tych podręczników. Często dyskutowane jest

zagadnienie wychowania państwowego. Zarówno ci, którzy przemawiają przeciw temu, jak i zwolennicy — mojem zdaniem — przeholowali.

Jedno trzeba podkreślić. Jakkolwiek ze szkoły nie można wyłączyć wogóle pewnego programu politycznego, to jednak przedewszystkiem należy szkołę traktować ze względów pedagogicznych, a nie wyłącznie, jako narzędzie w walce politycznej.

W dziedzinie szkolnictwa powszechnego mamy prawdziwą tragedję szkoły ludowej, gdyż kryzys szkolny dotyka przedewszystkiem ludność wiejską. Na 23.861 szkół na wsi zaledwie 2,006 może przypadać na szkoły 7-klasowe. W miastach na 2.021 szkół jest 7-klasowych szkół — 1.873. Kiedy w miastach zgórą 96 proc. dzieci pobiera naukę w szkołach 7-klasowych, to na wsi takich szczęśliwców jest zaledwie 15,9 proc.

Drugą tragedję w dziedzinie szkolnictwa powszechnego — to tragedję nauczyciela. Nauczycieli szkół powszechnych mamy w Polsce wraz ze Śląskiem około 70.000. Jeżeli liczyć na jednego nauczyciela 50 dzieci, co zresztą jest bardzo wiele, to dzisiejsza ilość nauczycieli mogłaby objąć normalnym nauczaniem 3 i pół miliona dzieci, a w rzeczywistości uczy się w szkole powszechnej o 1 milion więcej. Przeciętnie przypada 67 dzieci na jednego nauczyciela.

Następnie mamy jeszcze milion dzieci, które pozostają poza bramami szkół. Słyszy się czasem zarzut, że szkolnictwo nie przygotowało planu na wiadomy zgór przyrost dzieci. Jest to następstwo tego faktu, że cały rząd pomylił się w ocenie długotrwałego kryzysu, licząc, że mamy do czynienia z kryzysem okresowym.

Co się tyczy zarzutu, że reformę szkolną zaczęto od środka, to należy zauważyć, że reforma przyjęła zasadę jednolitej szkoły, opartej o jeden program. Ten program trzeba było w całości mieć zarysowany. Mogło to mieć zastosowanie tylko do szkoły wyżej zorganizowanej. W teorii było to dobrze pomyślane. Gdyby była powstała szkoła o dwu nauczycielach, to reforma byłaby wygrała. — Przegraliśmy tylko z braku środków.

Cóż teraz zrobić? Mamy zapowiadziany sukces w postaci przyznania nowego kontyngentu etatów. Także nauczyciele, którzy wykonują program, pracują bardzo dobrze, ale w programowych ogólnych widzimy pewien przerost. Jest to

Przeciwko przesładowaniu Polaków na Litwie.

Szykany władz litewskich wobec ludności polskiej odbyły się żywym echem wśród ludności województw wschodnich w Wilnie, Świącjanach i wielu innych miejscowościach odbyły się tłumnie wiece protestujące przeciwko uciskowi Polaków na Litwie. Pochód manifestacyjny przez ulice Wilna do Ostrej Bramy

